CZĘŚĆ XIV. № 96. ROK 7. (1836.)

TYGODNIK PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we Wtorki i Piątki. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, lub do xięgarni Smirdina; w Warszawie, w drukarni Zawadzkiego i Węckiego i w Biurze informacyjnem; w Wilnie, w xięgarni Zawadzkiego; nadto we wszystkich Pocztowych w kraju urzędach.

Cena *Roczna* w Rossyi s pocztą, a w stolicy, z noszeniem do mieszkań, 50 r. ass. *Półroczna*, 25 r. ass. Bez poczty, dla odbierających w xięgarni Smirdina i *Roczna*, 45 r. as. *Półroczna*, 25 r. as. Dla Królestwa Polskiego *Roczna*, 55 r. as. *Półroczna*, 28 r. ass.

Piątek, $\frac{11}{23}$ Grudnia.

Tygodnik będzie wychodził w roku przyszłym, bez żadnej zmiany w dotychczasowym układzie i cenie. Osoby życzące prenumerować na to pismo proszone są o wczesne zgłoszenie się.

Wiadomości krajowe.

Petersburg $\frac{10}{22}$ *Grudnia.*

NOWINY DWORU.

6 bież. miesiąca, w radośną rocznicę Imienia NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, w Cerkwi Zimowego pałacu odprawiona była msza Sw., w obecności NN. Państwa Obojga, JJ. CC. WW. NASTĘPCY CESARZEWICZA W. X. ALEXANDRA, W. X. HELENY, WW. XX. MARYI MIKOŁAJÓWNY, OLGI MIKOŁAJÓWNY, ALEXANDRY MIKOŁAJÓWNY, MARYI MICHAŁÓWNY i Xiążęcia Jmci *Piotra* Oldenburskiego. Przytém znajdowali się Członkowie Rady Państwa, Ministrowie, Senatorowie, Jenerałowie, Oficerowie wszelkiego stopnia z gwardyi, armii i marynarki, urzędnicy Dworu i inne znakomite obojej płci osoby. Po ukończeniu nabożeństwa NN. PAŃSTWO raczyli przyjmować powinszowania od Członków Najśw. Synodu w Cerkwi, a od Członków Ciała dyplomatycznego po powrócie ze świątyni, w sali PIOTRA WIELKIEGO. Potém w apartamentach N. CESARZOWY, w złotej bawialni, Damy i inne znakomite osoby przypuszczone były do ucałowania ręki N. PANI.

W liczbie członków ciała Dyplomatycznego mieli zaszczyt być przedstawianemi JJ. CC. MOŚCIOM: hrabia *Rantzau*, sekretarz poselstwa Duńskiego; xiążę *Soutzo*, sekretarz posel. Greckiego; P. *de Saulty*, urzędnik pos. Francuskiego; PP. *Casement* i *Bushe*, podrożni angielscy; baron *de Nervo*, zięć posła Francuzskiego; P. *de Cussi*, porucznik służby Sardyńskiej i P. *de Carlowitz*, porucznik służby Saskiej.

Potém baron *Palmstjerna*, Poseł nadzw. i Minister Pełnom. Króla Jmci Szwecyi i Norwegii, opuszczając na czas niejaki swe stanowisko, miał pożegnalne posłuchanie u NN. PAŃSTWA.

Wieczorem miasto było oświecone.

— Przez Ukaz CESARSKI z d. 7 b. m. Xiążę Jmć *Piotr* Oldenburski, mianowany Członkiem Rady Państwa.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu, z dnia 5 b. m. Panny: Marya *Stałypin*, wnuczka Admirała hrabi Mordwinow, hrabianka Marya *Nesselrode*, baronówna Alexandra *Driesen*, Anna *Arbuzow*, Marya *Bezobrazow* i Anna *Okułow*, mianowane Frejlinami N. PANI.

— Przez Ukazy CESARSKIE do Rządzącego Senatu z d. 5 b. m. mianowani: hrabia Grzegorz *Stroganow*, Członek Rady Państwa, Wielkim Podczaszym Dworu; xiążę Mikołaj *Gagarin*, Mistrzem Dworu z zatwierdzeniem na urzędzie Vice-Dyrektora Gabinetu CESARSKIEGO; Rzecz. R. St. *Szczerbinin*, Vice-prezes intendentury Dworskiej, sprawującym obowiązki Mistrza Dworu; Koniuszy, baron *Fridericks*, Vice-prezesem zarządu stajen CESARSKICH.

— Przez Reskrypta CESARSKIE z d. 5 b. m. mianowani kawalerami orderów: Orła Białego, Marszałek Dworu xiążę Mikołaj *Dołgorukij*; Św. Włodzimiera 2 klassy, Dy-

rektór teatrów Cesarskich w Petersburgu, Rzecz. R. St. *Giedeonow*.

— W roskazie dziennym z d. 6 b. m. P. Minister Wojny podał do powszechnej wiadomości następny Ukaz Cesarski tejże daty.

Do P. Ministra Wojny.

«W stałej pieczołowitości Naszej o dobry byt wojska, korzystając ze wszystkich przedstawiających się środków ku ulepszeniu ich utrzymania, w Maju b. r. Ukazem, na wasze imię danym, naznaczyliśmy wydawanie porcyj mięsa i wódki dla żołnierzy i podoficerów, tudzież wypłatę pieniędzy na porcye oficerom wszelkich stopni w wojskach, odbywających wartę w pewnych twierdzach i miastach, w których środki utrzymania się najbardziej są utrudnione. Dziś, że względu na stan zaspokajający funduszów Ministerstwa Wojny, s serdecznem zadowoleniem Naszem znajdujemy możność rozciągnąć tę pomoc na wojska nawet i w czasie korpusowych zborów. Pewni jesteśmy że ten nowy dowód Naszej o nich pieczy o tyle posłuży im za zachętę ku gorliwemu ich obowiązków pełnieniu, ile sercu Naszemu jest miłą i pocieszającą każda ku polepszeniu ich dobrego bytu nastręczająca się zręczność.

«W skutek tego roskazujemy:

1) Wszystkim w ogólności żołnierzom i podoficerom w korpusach: grenadyerskim, 1, 2, 3, 4, 5 i 6m pieszych: 1, 2 i 3m odwodowych i zbornym jazdy, w czasie korpusowych zborów, prócz zwykłej żywności, etatami i ustawami dla nich przeznaczonej, na przyszłość wydawać w przeciągu sześciu tygodni porcye mięsa i wódki, a mianowicie należącym do szeregów po trzy, a nienależącym po dwa na tydzień razy.

2) Oficerom tak wyższych jako i niższych stopni tychże wojsk, nie pobierającym pieniędzy na stoli wszystkim w ogólności oficerom niższego stopnia, w czasie tychże zborów wydawać pieniądze na porcye, a mianowicie: pierwszym po dwa ruble, a ostatnim po rublu na dzień.

3) Od tego wyjmują się wojska w Królestwie Polskiem rozłożone, tudzież te, które są użyte do robot publicznych, gdyż pierwszym zapewniono już większe przed innemi wygody, a ostatnim daje się szczególna pieniężna płaca, wystarczająca na ulepszenie stanu ich kass oszczędności (артель).

4) Porcye mięsa i wódki, równie jak i pieniądze na porcye dla oficerów, wydawać z ogólnego ekonomicznego kapitału Ministerstwa wojny.

«Nadto roskazujemy: wydawanie porcyj mięsa i wódki i pieniędzy na porcye w czasie odbywania warty w niektórych miastach Państwa, przeznaczone Ukazem Naszym z d. 7 Maja b. r. na wasze imię danym, rozciągnąć i na wojska, odbywające wartę w mieście Wilnie.»

— Przez rozkaz dzienny Cesarski z d. 7 b. m. podniesieni zostali, za odznaczenie się, do rangi Jeneral-majora, pułkownicy: Nakaźny Hetman Astrachańskiego wojska Kozaków, liczący się w jeździe baron *Lewenstern 3;* Dowodzca Estlandzkiego pułku strzelców *Kwiciński*, obaj z zachow. dot. obow. — Spraw. obow. Naczelnika 7go okręgu Korpusu Żandarmów *Falkenberg*, z zatwierdzeniem na tym urzędzie. — Vice-Dyrektor Depart. Budownictwa morskiego *Butkowski*, z zachow. dot. ob. — Członek Kommissyi do rozgraniczenia gruntów Wojska Dońskiego, ze Sztabu jeneralnego *Uszakow 5*, z zach. dot. ob. i pozostaniem w tymże Sztabie. — Dowodzca zachodniego inżenierneg okręgu *Jarmerstedt*. — Naczelnik Sztabu 6go korpusu piechoty, ze Sztabu jener. *Łukasz*. — Dowodzca Butyrskiego pułku pieszego *Grzegorzewski*. — Dowodzący odwodową bryg. 3 dyw. pieszej *Siemiczew* — Dowodca 12 artyl. brygady *Sierzputowski* — Dowodzca Ukraińskiego pułku strzelców *Litwinow 1* — Dowodzca Apszeronskiego pułku pieszego, Fligel adjutant hrabia *Iwelicz*, wszyscy siedmiu z zachow. dot. obowiązkow— Dowodzca Lublińskiego pułku strzelców baron *Wrangel 2*, i mianowany Dowodzcą 1 bryg. 5 dyw. pieszej — Dowodzca Modlińskiego pułku pieszego *de Junker* i mianowany Dowodzcą 9 bryg. 10 dyw. pieszej — Dowodzący odwodową dywizyą 2 korpusu piechoty, liczący się w wojsku *Apostołow*, z zach. dot. obow — s pułku Finlandzkiego gwardyi *Łaniewski-Wołłk* i mianowany Dowodzcą 1 bryg. 1 dyw. grenadyerów — Dowodzca Fińskiego batalionu strzelców gwardyi, Fligel-adjutant *Ramsay*, z zachow. dot. obow. — s pułku Siemionowskiego gwardyi xżę *Wołkońskoj 3* i mianowany dowodzącym pułkiem grenadyerów gwardyi — Komendant twierdzy Anapy, liczący się w jeździe hrabia *Żukato* — Dowodzca 1 bryg. artyl. gwardyi, Fligel-adjutant *Stachowicz 1*, obaj z zach. dot. obowiązków — Zostający przy Szefie żandarmów, Dowodzącym główną kwaterą Cesarską, Jenerał-adjutancie hrabi *Benkendorfie* do szczeg. poleceń, s korpusu żandarmów *Panow 1*, z zaliczeniem do artylleryi — Naczelnik szkoły artylleryi *Kowańko 1*, z zach. dot. obow — Nakazny Hetman Uralskiego wojska Kozaków, liczący się w jeździe *Pokatiłow* — Naczelnik okręgów żołnierzy rolników powiatu Staroruskiego, liczący się w wojsku *Makarow 2*, obaj z zachow. dot. obow — Zostający przy Szefie żandarmów, Dowodzącym Gł. J. C. M. Kwaterą Jen.-adjutancie hrabi Benkendorfie, s korpusu żandarmów *Masłow 2*, z zalicz. do wojska — Sprawujący obow. Ober-Kwatermistrza oddz. Kaukazskiego korpusu, ze sztabu Jeneralnego baron *Howen*, z zatw. na tym urzędzie — Naczelnik Sztabu oddz. Orenburskiego korpusu, ze stabu jeneralnego *Rokasowski*, z zachow. dot. obowiązków — Adjutant J. C. Wysokości Wielkiego Mistrza Artylleryi, s 1 bryg, artyl. gwardyi *Filosofow 2*, s pozostaniem przy J. C. Wysokości i w artylleryi — s pułku kozaków gwardyi Fligel-adjutant *Budberg 1*, z zaliczeniem do orszaku J. C. Mości — Starszy adjutant Deżurnego Jenerała Głownego Sztabu J. C. Mości, s pułku Preobrażeńskiego gwardyi *Jakowlew 2* i s korpusu żandarmów *Hoffmann* i *Deyer*, wszyscy trzej mianowani Rzeczywistemi Radzcami Stanu i zaliczeni do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

— Do Petersburga przybył, 27 Paźdz. z Mińska, Deputat tamecznego Zgromadz. Szlacheckiego *Bułhak*.

Wiadomości zagraniczne.

Wejmar 11 Grudnia. J. C. W. Wielki Xiążę Rossyjski Michał, który dotychczas w naszej stolicy bawił, wyjechał stąd dzisia do Bade Bade.

Berlin 12 Grudnia. J. K. W. xiężna Fryderyka Dorota Ludwika Filippa Pruska, wdowa po xięciu Antonim Radziwille, córka J. K. W. xiążęcia Ferdynanda, brata ś. p. Króla Fryderyka II, umarła w tej stolicy w d. 7 b. m., o 3¼ po południu, po krótkiej chorobie. Urodziła się ona 24 Maja 1770. Dwór przywdział s tego powodu żałobę na 14 dni.

Londyn 6 Grudnia. Gazeta dworska z d. 2 b. m. ogłasza postanowienie w przedmiocie zwołania parlamentu na 31 Stycznia.

— Xiąże Polignac, z synem swoim, przybył do Londynu.

— *Morning Herald* ogłasza iż xiążę Canino otrzymał od dworu Papieskiego uwiadomienie, iż wyrzeczona przeciw jego synowi kara śmierci zamienioną została na karę wiecznego wygnania z Włoch.

— Trybunał Królewski skazał ostatnimi dniami xięgarza Stockdale, za wydawanie dzieł i sztychów każących obyczaje, na sześć miesięcy więzienia i złożenie 100 f. sterl. kaucyi.

— *Morning Post* zapewnia, iż PP. Rothschild, Ricardo i Ardoin, nie chcą bynajmniej uczęstniczyć w nowej pożyczce 4,200,000 f. sterl. dla rządu hiszpańskiego, o którą się teraz układy na giełdzie londyńskiej toczą, i która zabespieczoną być ma na dochodach z wyspy Kuba.

— 29 z. m. w Anglii równie jak i na wielu punktach stałego lądu, panowała silna burza, która wielkie wyrządziła szkody. Na samej Tamizie około 1200 statków zostało zatopionych, w Spithead zaś jeden ze stojących na kotwicy okrętów utracił wszystkie maszty, co jest wypadkiem dotąd w Europie niesłychanym, i który zdarzał się niekiedy tylko w uraganach Amerykańskich. Ze wszystkich Europejskich pobrzeży również smutne dochodzą wieści.

— Ostatnie wiadomości z Nowego Yorku dochodzą 10 Listopada. Kilka stanów oświadczyło się wyraznie przeciw P. Van Buren, tak iż wybór jego staje się nader wątpliwym. Według ostatnich wyrachowań, miał on za sobą 113 głosów, najwięcej w północnych stanach związku, mając przeciw sobie 124 głosy, prócz 54 które niewiadomo dotąd na czyją stronę się skłonią. W Filadelfii zajmowano się mocno jeszcze przed 10 laty projektowanym planem zdjęcia dokładnej karty morza Południowego, którego dotychczasowe mappy nader są niedostateczne. Przewyżka dochodu nad rozchodami w kassie Stanów Zjednoczonych, wynosiła już po 5 Listopada 46 milijonów dollarów.

— Według doniesień z Mexyku, s pierwszej połowy Października, jenerał Bravo, mianowany został naczelnym dowodzcą wojska przeznaczonego ku północy; wojsko to ma być zwiększoném do 18,000 ludzi. Oddział jego, w liczbie 4000, miał najpierwej, pod rozkazami jenerała Garay, przeciw Texas wyruszyć; ale żołnierze oświadczyli iż nie ruszą z miejsca dopóki cały żołd zaległy nie zostanie im wypłacony. S tego powodu rząd ujrzał się przymuszonym zaciągnąć nową pożyczkę 900,000 dollarów. Były prezydent Bustamente, żyjący od niejakiego czasu na wygnaniu w Europie, został odwołany, dla wstąpienia na nowo do służby krajowej. Listy prywatne wystawują nam wojsko mexykańskie za zostające w stanie nader nędznym, tak iż texyjczycy mogą mieć większą otuchę wygranej od dawnych swoich panów. Wojsko texyjskie, według gazet z New Orleans z d. 21 Październ., stało obozem nad rzeką Labaca, w dwóch brygadach, każda od 2,200 ludzi, pod roskazami jenerałów Rusk i Green. «Telegraf Texyjski» z d. 5 Października zdaje już sprawę o otwarciu kongressu nowego tego państwa, i ogłasza mianą z tej okoliczności mowę prezydenta Burnet. W mowie tej, w liczbie innych, oznajmuje się, iż P. Toby, w Nowym Orleanie, został s Texas upoważniony do wypuszczenia w obieg pieniędzy papierowych na 500,000 akrów ziemi, licząc akr po 50 centów.

Paryż 8 Grudnia. Na pierwszem swojem posłuchaniu, mianem przed kilku dniami, nowy poseł amerykański, jak jedna z gazet ministeryalnych zapewnia, złożył J. K. M. prywatny list jenerała Jackson, w którym ten Prezes stara się zbić nieprzyjaźne wykłady jakie dawano niektórym jego czynnościom i pewnym ustępom jego poselstwa. Jenerał Jackson oświadcza przytem, iż, wróciwszy do życia prywatnego, przedsięweźmie niezwłocznie podróż do Francyi.

— Xiążę Orleans odwiedził 5 b. m. właścicieli wielkiego balonu londyńskiego i kazał sobie objaśnić wszystkie szczegóły apparatu używanego do jego napełniania. Balon w jego obecności nepełniony został do tego stopnia, do jakiego dozwalała wielkość sali, wysokiej na 30, długiej na 80 stóp, t. j. prawie do połowy jego zwyczajnej objętości. P. Green wykładał xięciu Orléans w wczem sposób napełniania balonów w Anglii różni się od używanego we Francyi, i że angielska metoda napełniania gazem z węgli ziemnych daleko jest prostszą i mniej niebespieczną. P. Green nie mógł dotąd obrać w Paryżu przyzwoitego miejsca do puszczenia się z swoim

*

balonem, w którym chce koniecznie wrócić do Angli tąż drogą, jaką na stały ląd przybył.

— Listy z Madrytu dochodzące 26 z. m. nie dają nam żadnych pewnych doniesień o poruszeniach jenerała Gomez i wojsk rządowych wyprawionych przeciwko niemu. Wiedziano tylko iż skierował się ku Serrania de Ronda, nie pokusiwszy się o zdobycie Sewilli, która mogłaby mu stawić mocny opór. Domyślano się iż zamiarem jenerała Gomez, jest może przedrzeć się pod Gibraltar i, zabespieczywszy zabrane łupy, wojsko swoje rospuścić. — 19go, Ribeiro, zastępujący jenerała Rodil w naczelném dowodztwie, znajdował się w Ossuna; Alaix 17go, był w Pedro Abad, zaś Narvaez w Montilla.

— Powiadają iż marzałek Lobau, s powodu słabości zdrowia, prosił o uwolnienie od obowiąsku naczelnego dowodzcy gwardyi narodowej, lecz że Krol Imć zniewolił go do zachowania tej godności przez czas niejaki.

— Według wiadomości z Afryki, wyprawa przeciw Konstantine idzie jaknajpomyślniej, i wojsko francuskie nie spotkało dotąd nigdzie arabów Achmet Beja. Monitor ogłasza w tym przedmiocie następującą telegraficzną depeszę, datowaną 1 Grudnia s Tulonu:

«17 List. wiedziano w Bone iż wojsko przybyło do Guelma w stanie jaknajlepszym. Żywność dla ludzi i koni znajdowała się w obfitości: miejscowe pokolenia śpieszą z poddaniem się pod opiekę francuskiego rządu; xiąże używa najlepszego zdrowia. Według wszelkiego podobieństwa do prawdy, wojsko wejść musiało do Konstantiny 19 t. m.»

— W liście prywatnym z Algeru z d. 26 zm. czytamy: «W tej chwili dowiaduję się iż jenerał Rapatel wyruszył przeszłej nocy ze znacznémi siłami w kierunku Ebene. Powiadają iż nowe gromady arabów ukazały się w okolicy. Przez roskaz dzienny naczelne dowodztwo, na czas nieobecności jenerała Rapatel, powierzonem zostało Komendantowi Algeru.»

— Dowiadujemy się iż jenerał Lebeau złożył dowództwo legii francuskiej, przybyłej z Algeru do Hiszpanii, wcale nie z własnej woli, lecz odwołany został przez rząd francuski, dla zdania sprawy z nadużyć ostatnimi czasy przez ten oddział dopełnionych.

— Poseł turecki 2 b. m. wieczorem wprowadzony został do tutejszego klubu szachów. Przy wejściu ukłonił się jaknajniżej P. Labourdonnaie, pierwszemu graczowi w szachy w całej Francyi, i grał potem kilka partyj ze znanym oryentalistą P. Amedée Jaubert.

— Kilka gazet powtórzyło uwagę iż rząd do tego stopnia stracił już wszelką nadzieję odszukania fregaty *Lilloise*, która na wyprawie ku biegunowi północnemu znikła, iż z roskazu ministra nazwisko tego okrętu zostało z urzędowych spisów wykreślonem. Monitor ogłasza s tego powodu artykuł następujący: «*Lilloise* odpłynęła 31 Maja 1833, z Rochefort, ku brzegom Islandyi i 4 Sierpnia t. r. stanęła na kotwicy u Vapna Fiord; ale, od tego czsu nie miano o niej żadnych wiadomości. Więcej trzech lat od odjazdu *Lilloise* upłynęło, i podziś dzień nie dowiedziano się nic pewnego o losie ludzi, składających jej osadę. Nie zaniedbano wszakże nic takiego coby rzecz tę wyjaśnić mogło, i rząd francuski ogłosił we wszystkich gazetach w kraju równie jak i zagranicą, iż zapewnia nagrodę 100,000 fr. temu, ktoby osadę «Lilloise» lub przynajmniej część jej do Francyi przywiózł. Wysłano nadto na jej poszukiwanie trzy jeden po drugim okręty; lecz śledzenia ich przostały również bez skutku. W tak smutnym stanie rzeczy, należało dopełnić niektórych formalności; lecz stąd wcale wnosić nie wypada iżby wszelka nadzieja została straconą.»

— *Monitor* ogłasza następujące telegraficzne depesze: «Bayonna 3 Grud. Madrycka poczta zatrzymaną została dwa dni przez oddział Kabrery. Deputowany Vera obrany został ministrem wojny. Piszą z St.-Sebastien, pod dniem 30 z. m. iż Esparterro, dla dostania się do Bilbao, chce rzucić most przez rzekę. 24 działa z amunicyą, przywiezione z Anglii, wylądowane zostały w San Sebastian, i przeznaczone są na uzbrojenie portu i zamku Passage.» «Bayonna 3 Grud. 30 z. m. Esparterro za pomocą mostu rzuconego przy Fort Desierto przeprawił się przez rzekę. Villareal przeprawił się przez nią także u Olavieja, i obaj stoją teraz na przeciw siebie na prawym brzegu, o trzy godziny drogi od Bilbao. Jenerał Eguia wyprawił wszystkie nadpotrzebne swoje siły na pomoc Villareal, sam zaś ciągnie dalej oblężenie Bilbao.»

— Rząd ogłasza jeszcze następujące telegraficzne depesze: Narbonna 1 Grud. Obawiano się iżby Kabrera, zwróciwszy się ku Albacete, nie skierował się na Walencyą. Wodz ten wszakże, połączywszy się s Patillos, wszedł 19 do Menaya, wszędzie po drodze wybierając kontrybucye i przecinając komunikacye. Jenerał San Miguel zwrócił się ku Nowej Kastyllii. Dowodzący bandą karlistów katalońskich Hangostera, 20 z. m. na czele 2500 ludzi, zdobył Onda, s którego wybrawszy kontrybucyę niezwłocznie dalej wyruszył. Otrzymany z Madrytu roskaz w Walencyi uwalnia służących w tamecznej milicyi francuzów od nałożonego na nich nadzwyczajnego poboru. W Barcelonie 27go stłumiono nowe powstanie pospólstwa, ktorego celem było złożenie wszystkich władz, jako nazbyt umiarkowanych. Ros d'Eroles 29go s 1500 karlistów, znajdował się o 8 mil drogi od Puycerda. Jeneralny Kapitan Serano przybył 29go do Figueras s 500 ludźmi i chciał 1 b. m. wyruszyć stamtąd ku Olot.»

«Bayonna 4 Grud. Piszą z Madrytu pod d. 30 z. m. iż Gomez, znajdując się już niedaleko Gibraltaru, wrócił 24go

do Alcala da Gazalez. Ribero zblizka go docierał. Narvaez znajdował się w Alzar, a Alaix pod Ubrique, i spodziewali się zewsząd go otoczyć. — Spokojność w Madrycie zakłóconą została 18 i 19go przez niesforność jednego batalijonu 4 pułku gwardyi, który został wszakże przez gwardyę narodową rozbrojony. Trzej żołnierze tego batalionu zostali 30go rozstrzelani. Spokojność znowu się ustaliła.

— Oto są niektóre szczegóły tego wypadku, wyjęte z gazet Madryckich:

«28go cała stolica przerażona była zamieszaniem sprawionem przez powstanie jednego batalionu 4go pułku gwardyi. Powodem jego był nowy pułkownik, P. Puche, jeden z najlepszych oficerów, któremu dowództwo 4go pułku zostało poruczone, dla przywrócenia w nim karności mocno zachwianej przez ostatnie wypadki w la Granja, P. Puche, po capstrychu, napadnięty został przez kilku żołnierzy, surowością jego rozjątrzonych, którzy kilka razy do niego wystrzelili, nie zdoławszy go ranić. Pułkownik, widząc iż orszak jego nieprzyjaciół coraz się zwiększa, ratował się ucieczką do własnego mieszkania; żołnierze zaś rozpierzchli się po ulicach, śród groźnych okrzyków i zajęli obronne stanowisko o sto kroków przed koszarami swojego pułku, na ulicy Fuencarral. Zwierzchność miejscowa, dowiedziawszy się o tym wypadku, roskazała uderzyć na trwogę, i o 8ej cała gwardya narodowa, z jazdą i artylleryą gwardyi, składającą resztę załogi Madrytu, stanęły pod bronią. Tymczasem kilku oficerom udało się skłonić zbuntowanych żołnierzy ażeby do koszar wrócili i około 10ej zgromadzone wojska rozeszły się na swoje stanowiska, prócz gwardyi narodowej, która całą noc stała pod bronią. Nazajutrz o 8ej kapitan jeneralny zabronił 4mu pułkowi zluzować jednę z jego kompanij, która łącznie z gwardyą odbywała wartę w zamku; lecz podoficerowie wypowiedzieli mu posłuszeństwo, i o 9ej cały pułk pod ich dowodztwem s koszar swoich wyruszył, s chorągwią i muzyką. Kapitanowi jeneralnemu udało się jeszcze raz skłonić ich do powrotu: ale o 3 kwadr. na 10 wyruszyli oni znowu s koszar i s chorągwią, środ odgłosu bębnów i muzyki, skierowali się ku zamkowi. O 10¼ kapitan jeneralny dał kiryssyerom i konnym grenadyarom gwardyi roskaz attakowania buntowników, którzy przyjęli ich ogniem z ręcznej broni. Kilku jezdzców zleciało s koni i zawiązała się żwawa utarczka; nakoniec, około południa brygadyerowi Nariso Lopez, udało się skłonić 4 pułk do powrotu do koszar, do których o 1ej większa jego część wróciła. Buntownicy, w liczbie 250, ratowali się ucieczką do sąsiednich domów, ale zmuszeni wkrótce zostali do poddania się. Wyprowadzono ich natychmiast na plac, i miano rozstrzelać każdego piątego człowieka; lecz szczęściem dla nich Królowa nadesłała im przebaczenie w chwili, kiedy trzech tylko jeszcze rozstrzelano. Liczba zabitych w utarczce cenioną jest do 12, ranionych zaś do 60 ludzi. Cała stolica 28 przedstawiała smutny widok. Wszystkie sklepy były pozamykane i komunikacya przez Puerta del Sol była przerwaną.

— Prywatny list z Madrytu, z d. 30 z. m. zawiera w tymże przedmiocie jeszcze następujące szczegóły: «Przeciw szpitalowi na ulicy Fuencarral, w którym buntownicy zamknęli się byli, użyto sześć dział rozmaitego kalibru, których kartacze mocno mury jego uszkodziły. Do attakowania tegoż domu użyto około 11,000 ludzi. Opór rokoszan był nie długi dla wielkiej natarczywości attakujących. Nie mogąc dłużej walczyć przeciw sześciu działom, jednemu batalijonowi gwardyi, 6 i 7 pułkowi gwardyi narodowej i licznej jeździe, buntownicy znagleni zostali do bezwarunkowego zdania się, wliczbie około 200. Wydano roskaz ukarania ich niezwłocznem rozstrzelaniem każdego piątego człowieka i dwa batalijony Królowy Regentki, którym wykonanie tego roskazu poruczono, w towarzystwie kilku xięży, wyprowadziły więźniów za miasto, na plac Campo da Guardias. Trzej zostali już rozstrzelani, kiedy ukazał się goniec s przebaczeniem od Królowy. Skutkiem tego, pozostałych przeprowadzono do więzienia San Maten, gdzie pozostaną do czasu rozdzielenia ich pomiędzy inne pułki.»

Rzym 24 Listopada. Na ostatnim konsystorzu odbytym przez Ojca Św. w dniu 21 b. m., prócz kardynała Pietro Ostini, wprowadzeni jeszcze zostali do grona kardynałów PP. Luigi *Frezza*, Constantino *Petrizzi* i Gabrielli *della Genga Sermattei*, przyczém zachowany był zwykły obrzęd uroczystego otwierania i zamykania ust. Wszyscy czterej nowi kardynałowie otrzymali potém rozmaite honorowe urzędy przy kollegijach. Tegoż dnia utwierdzeni zostali przez Papieża następujący nowomianowani biskupi: Stanisław Kostka *Choromański*, biskup Warszawski; Antoni Ignacy *Demeter*, biskup Frejburski; Luigi *Sanvitale*, biskup Piacenza; Giovanni *Neuschel*, bisk. Borgo S. Donnino; Pietro *Richartz*, bisk. Augsburski; Pietro *Zanardi*, bisk. Guastalli; Modesto Contratto *da Bagnasco*, bisk. Acqui; Walentyn *Tomaszowski*, bisk. Kaliski; Pawel *Straszyński*, bisk. Augustowski; Giuseppe Giorgio *da Torreże y Estanz*, bisk. Pamplony w Nowej Granadzie i Francesco Arnoldo *Melchers*, z Munster, mianowany biskupem Hebronu «in partibus infidelium»

Alger 26 Listopada. Od czasu ostatniej napaści Kaida Miliany przeciw blokhauzowi położonemu na drodze do Belida, w okolicach miasta naszego nie zdarzyło się nic ważnego. — Samo miasto Alger ostatnimi czasy znacznie się upiękrzyło i przedstawia teraz szczególny widok budowniczego i handlowego ruchu. Mnostwo starych maurowskich mieszkań zostało obalonych; ulice szerzą się i prostują i wznoszą się liczne gmachy w europejskim guście, co szczególnie się odbija przy ostatkach starego miasta. Zaprowadzono tu już mnóstwo sklepów, kawiarni, hotelów, nie ustępujących najlepszym w Marsylii i Tulonie. Teatra, bale, i inne

publiczne zakłady licznie są odwiedzane, i w ogólności czas nader wesoło upływa. Liczba obecnych tu cudzoziemców nadzwyczaj jest wielką i cena mieszkań podnosi się niezmiernie. Handel i przemysł wzrasta nader szybko i nawet wywóz krajowych płodów coraz się powiększa; prawie każdy z odchodzących stąd okrętów wywozi znaczne ładunki oliwy, welny, wosku i rozmaitych owoców. Jakkolwiek nieprzyjaciele kolonizacyi starają się w smutnych barwach wystawiać obecny stan Algeru, niewątpliwa iż piękny ten kraj doczekał się nakoniec epoki korzystnego odrodzenia; widzi przed sobą najpomyślniejszą przyszłość i starodawny ten przytułek łupiestwa, ta ziemia zdziczałych założycieli świetnej niegdyś Alhambry, znajduje się na drodze reformy której owoce są niewyrachowane.

Wiedeń 4 Grudnia. 30 zm., w dzień S Andrzeja, N. Cesarz Jmć raczył rozdać nowym Kawalerom orderu Złotego Runa, mianowanym podczas pobytu w Pradze, znaki tego orderu, ze wszystkimi obrządkami przepisanymi w statutach.

— 12 b. m., dany będzie u dworu, ku czci J. C. W. arcyxiężniczki Teresy, wielki koncert, na którym J. C. W. ukaże się poraz pierwszy jako narzeczona. 27 t. m., w towarzystwie swojego Ojca, Arcy-xiężniczka uda się do Trente, gdzie też 4 Stycznia przybyć ma Król Jmć Nepolitański. Po slubie, który odbędzie się w temże mieście 6 Stycznia, Najjaśniejsi Nowożeńcy udadzą się w podróż do Neapolu. Zapewniają, iż wyprawa arcyxiężniczki jest jedną z najkosztowniejszych i najświetniejszych, jakie kiedykolwiek widziano.

Konstantynopol 17 Listopada. Z roskazu Sultana wybudowany być ma nowy gmach dla kömory celnej, która dotąd mieściła się w ciasnym, i prawie walącym się domie. Nowy gmach stanie na miejscu gdzie się dotąd składało drzewo na opał, w Baghtché Kapusi, które łączy w sobie wszystkie potrzebne dla takiego przeznaczenia warunki.

— Said Effendi z Brussy, syn zmarłego Férai-zi-zade, poświęcił był dzięsięć lat na ułożenie dziesięciu xiąg historycznych, które składają dwa wielkie tomy. Dzieło to sięga czasów najodleglejszej starożytności i dochodzi aż do panowania sułtana Abdul-Hamida. Sprawy i obyczaje wszystkich proroków, szczególniej zaś Mohammeda, kalifów, imamów, ludzi cnotliwych i wszystkich sułtanów, wyłożone w nim są w sposób jasny i zwięzły. Sułtan Jmć, zważywszy pożytek jaki ogłoszenie dzieła tej natury pociągnąć za sobą może, roskazał ażeby zostało wydrukowanem w drukarni rządowej. Piewszy jego tom wyszedł już s pod prassy, a drugi jest w druku.

(J. S. P. G. P. P. P.)

KURS WEXLOWY I PIENIĘZNY.

Petersburg 10/22 Grudnia.

Na Londyn	na	3	m.	10 25/32 pens.
— Amsterdam	—	3	—	53¾ cens.
— Hamburg.	—	3	—	9 21/32 szyll.
— Paryż	—	3	—	112¼ cent.
Rubel złoty	—	3	rub.	67 kop.
— srebrny	—	3	—	57¼ —

Rozmaitości.

(W Tygodniku była kilkakroć mowa o sprawdzonym przez doktora Spilsbury, środku leczenia suchot piersiowych. Pragnąc zachować zupełną bezstronność, umieszczamy tu nadesłany nam z Witebskiego lekarskiego zarządu artykuł w tymże przedmiocie.)

«Zagraniczne gazety wiele piszą o cudownej kūracyi doktora Spilsbury s suchot piersiowych, przez smarowanie piersi, grzbietu i boków świnią, świeżą tłustością. Te nowiny już przeszły do naszych krajowych gazet i nie mało znalazły stronników. Na to jednak zarząd medyczny Witebski bezwarunkowo zgodzić się nie może. Przy niepewném jeszcze pojęciu skutków lekarstwa, jeżeli z jednej strony zarząd medyczny widzi być pozwoloném dla medyka używać czasami empirycznych środków, osobliwie w takiém zdarzeniu gdzie wszelkie teorye lakarskie ustają; tedy z drugiej strony, bez wpadnienia w wyraźny błąd, zgodzić się niepodobna aby świnia tłustość była wyleczającym środkiem dla chorych na piersiowe suchoty. — Przez wyleczenie choroby rozumie się umocnienie całości cierpiącego organu; piersiowe suchoty są skutkiem zepsucia się płuc, pochodzącego s samego organizmu; coż w takim razie pomoże świnia tłustość, która jest tylko uspokajającym środkiem przeciwko nocnym potom, zwyczajnie poprzedzającym suchoty. Stąd wypada, że ten środek, jak i inne tłustości, może być łagodzącym tylko, nie zaś wyleczającym środkiem — lecz i w tém niema nic nowego.

(Podpisano:) *K. W. von Hübenthal.*

Печатать позволяется. С.-Петербургъ. Декабря 9-го 1836. *Цензоръ П. Гаевскій.*

W DRUKARNI WOJENNEJ.